

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 131/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 2008 predbežne prerokoval sťažnosť R. S., K., t. č. vo väzbe N., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 39/2007 a jeho uznesením z 18. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. S. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2007 doručená sťažnosť R. S., K., t. č. vo väzbe N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej

len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 39/2007 a jeho uznesením z 18. septembra 2007.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v N., Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: KRP-16/OVK-NR-2006 z 8. marca 2006 obvinený z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), c) a d) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Následne bol uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 Tp 34/2006 z 10. marca 2006 vzatý do väzby.

Podaním zo 17. júla 2007 doručeným okresnému súdu 18. júla 2007 sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Túto žiadosť okresný súd uznesením sp. zn. 1 Tp 129/2007 zo 17. augusta 2007 zamietol. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 39/2007 z 18. septembra 2007 rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil a podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd pri rozhodovaní o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu porušil jeho základné právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo odôvodnil takto:

„Sťažovateľ svoju sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe odôvodnil a uviedol všetky skutočnosti, ktoré považoval za nezákonné.

Krajský súd v Nitre sa nimi vôbec nezaoberal, s argumentáciou sťažovateľa sa nevysporiadal, jeho rozhodnutie je arbitrárne, navyiac odkazuje na rozhodnutia z minulosti

vydané v súvislosti s inou žiadosťou o prepustenie z väzby a o predĺžení väzby, ktoré sa tiež s argumentáciou sťažovateľa nezaoberali.

Takýto postup súdu, je možné považovať za postup, v ktorom absentuje zákonné a ústavne konformné odôvodnenie väzby v zmysle čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, v spojení s čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 17 ods. 2 a 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. (...)

Z odôvodnenia uznesenia o väzbe musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Ak odôvodnenie rozhodnutia o vzatí do väzby neobsahuje vysporiadanie sa s obranou sťažovateľa v jej základe poukazujúcim na nezákonnosť, sú právne závery súdu porušením ústavného princípu zákazu ľubovôle v rozhodovaní, preto je potrebné takéto rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 36 ods. 1 Listiny, ako i s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. (...)

V danej súvislosti chce sťažovateľ predovšetkým uviesť, že pri posudzovaní dôvodov väzby môžu orgány činné v trestnom konaní prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú významné pre záver o existencii niektorého z dôvodov väzby (...).“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Konaním Krajského súdu v Nitre o žiadosti o prepustení z väzby sťažovateľa, v trestnej veci sťažovateľa vedenej na Krajskom súde v Nitre pod č. k. 5 Tpo 39/2007 v súvislosti s rozhodnutím tohto súdu zo dňa 18. 9. 2007, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ďalej došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 5 Tpo 39/2007 zo dňa 18. 9. 2007 sa zrušuje.

Sťažovateľovi sa priznáva podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 000 Sk, ktoré mu je Krajský súd v Nitre povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.“

Sťažovateľ si zároveň uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom v sume 6 296 Sk.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 39/2007 a jeho uznesením z 18. septembra 2007 boli porušené jeho základné práva zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 a v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy

V úvode je treba konštatovať, že z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať ratio decidendi (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

Označeným uznesením sp. zn. 5 Tpo 39/2007 z 18. septembra 2007 krajský súd zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Tp 129/2007 zo 17. augusta 2007 a sám rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu tak, že ju zamietol. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že okresný súd:

„Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. u obvineného naďalej trvajú, existuje dôvodná obava, vzhľadom na hrozbu vysokého trestu u obvineného, že po prepustení z väzby ujde a bude sa zdržiavať na neznámom mieste. Z výpovede spoluobvineného M. B. vyplýva, že rôzne preparáty a lieky viackrát priviezol na územie Slovenskej republiky, dával ich do úschovy obvinenému S.

Proti tomuto uzneseniu (...) podal sťažnosť obvinený, ktorú odôvodnil (...) tým, že hrozba vysokým trestom sama o sebe nezakladá dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a)

Tr. por., pokiaľ z reálnej hrozby uloženia vysokého trestu, s prihliadnutím na osobu páchatel'a a okolnosti prípadu, nevyplýva dôvodná obava, že obvinený ujde. Vytýka súdu I. stupňa, že určité dôkazy ignoruje, medzi iným i výpoveď spoluobvineného, v ktorej potvrdil, že o ničom nevedel. Taktiež súd I. stupňa neskúmal materiálnu podmienku obvinenia. (...)

Krajský súd ako súd nadriadený (...) preskúmal (...) správnosť výroku napadnutého uznesenia (...) ako i konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nieje dôvodná.

Aj krajský súd sa stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že i v danom štádiu trestného stíhania u obvineného existujú dôvody väzby v zmysle ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por., taktiež pretrváva dôvodné podozrenie, že skutok sa stal, že tento spáchal aj obvinený R. S. a to z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého uznesenia a v konečnom dôsledku i z dôvodov uvedených v uznesení Krajského súdu v Nitre z 28. 03. 2007, sp. zn. 5 Tpo 16/2007 a v poslednom uznesení Krajského súdu v Nitre zo dňa 04. 09. 2007, sp. zn. 5 Tpo 37/2007, kde bolo rozhodované o sťažnosti obvineného proti predĺženiu trvania jeho väzby do 05. 11. 2007.

So zreteľom na uvedené, krajský súd považoval rozhodnutie súdu I. stupňa za vecne správne a zákonné, súd I. stupňa pochybil len v dátume narodenia obvineného, čo krajský súd považoval za písársku chybu a preto z týchto dôvodov zrušil napadnuté uznesenie a sám rozhodol o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. a § 79 ods. 3 Tr. por. “

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu č. k. 1 Tp 129/07-7 zo 17. augusta 2007, ktorým okresný súd zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, vyplýva:

„Dňa 18. 7. 2007 podal obvinený (...) žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú odôvodnil tak, že záujem spoločnosti na obmedzení jeho osobnej slobody nemôže v jeho trestnej veci prevažovať nad ochranou jeho osobnej slobody, pretože z výsledkov doterajšieho dokazovania vyplýva, že nevedel o tom, že spoluobvinený dáva do miesta jeho bydliska zakázané látky. (...)

Súd (...) preskúmal podanú žiadosť obvineného, celý vyšetrovací spis Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nitre ČVS: KRP-16/OVK-NR-2006 ako aj predchádzajúce spisy, v ktorých bolo rozhodované o návrhoch a žiadostiach obvineného a zistil, že žiadosť nie je dôvodná. Konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňovali vzatie obvineného do väzby naďalej trvajú. Obvinený je stále stíhaný pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných látok, psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. c) Tr. zák., na ktorý zákon stanovuje trestnú sadzbu od 15 rokov do 20 rokov odňatia slobody. Preto je stále daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., pretože mu hrozí uloženie vysokého trestu odňatia slobody a naďalej trvá aj dôvodná obava, že obvinený po prepustení z väzby na slobodu môže opustiť miesto svojho trvalého bydliska a zdržiavať sa na neznámom mieste. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplynulo, že obvinený M. B. viackrát priviezol na územie Slovenskej republiky rôzne preparáty a lieky, ktoré dával do úschovy obvinenému R. S. Z jeho poslednej výpovede vyplýva, že poslednú dodávku dovezol zo S. do K., v M., do jednej garáže, od ktorej mu dal kľúče obvinený S. a sám S. previezol túto dodávku tovaru do miesta svojho bydliska na územie Slovenskej republiky. Výpoveď spoluobvineného nasvedčuje tomu, že je dôvodné podozrenie, že obvinený vedel, že jeho spoluobvinený dováža na územie Slovenskej republiky nedovolené látky. Táto skutočnosť odôvodňuje obavu, že by obvinený mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, ktorá mu je kladená za vinu. Takto naďalej trvajú aj dôvody väzby uvedené v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. (...)“

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 16/2007 z 28. marca 2007, ktorým krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 Tp 26/07 z 2. marca 2007 (týmto rozhodnutím bola zamietnutá predošlá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu) a na ktoré odkazuje krajský súd v napadnutom uznesení, vyplýva:

„Napadnutým uznesením sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Nitra podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obvineného R. S. o prepustenie z väzby na slobodu a podľa § 80 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zák. neprijal ponúknutú záruku dôveryhodnej osoby Tibora Tomu, na nahradenie väzby obvineného.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňovali vzatie obvineného do väzby naďalej trvajú. Obvinený je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin a hrozí mu uloženie vysokého trestu odňatia slobody a zároveň trvá dôvodná obava, že po prepustení z väzby na slobodu opustí miesto trvalého bydliska a bude sa zdržiavať na neznámom mieste. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva aktívna účasť obvineného na trestnej činnosti a je dôvodná obava, že tento bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Tým sú dané dôvody v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por.. Pokiaľ ide o ponúknutú záruku, obvinený je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, a len skutočnosť, že zo strany dôveryhodnej osoby by mu bola poskytnutá práca, nie je postačujúca na nahradenie väzby a sudca pre prípravné konanie nezistil ani také výnimočné okolnosti prípadu, z hľadiska pomerov obvineného alebo prípadu, na základe ktorých by bolo odôvodnené prijatie záruky.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení podal sťažnosť obvinený, ktorú neodôvodnil.

Krajský súd ako súd nadriadený (...) správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému mohol sťažovateľ podať sťažnosť, ako i konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Aj krajský súd sa stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že i v danom štádiu trestného stíhania u obvineného existujú dôvody väzby v zmysle ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por., taktiež pretrváva dôvodné podozrenie, že skutok sa stal, že tento spáchal aj obvinený R. S. a to z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Sudca pre prípravné konanie spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 176 ods. 2 Tr. por. odôvodnil napadnuté uznesenie, keď rozviedol úvahy, na základe ktorých dospel k zisteniam uvedeným vo výroku napadnutého uznesenia. Správne poukázal na nesplnenie materiálnych podmienok ustanovenia § 80 ods. 2 Tr. por. Krajský súd sa stotožňuje so závermi súdu I. stupňa, že prijatie záruky za ďalšie správanie obvineného ako náhradu väzby neodôvodňujú výnimočné okolnosti daného prípadu. Správne pri posudzovaní týchto výnimočných okolností vychádzal zo zisťovaní pomerov obvineného a okolnosti prípadu. (...)

Ďalším rozhodnutím, na ktoré sa odvoláva krajský súd v napadnutom uznesení, je jeho uznesenie sp. zn. 5 Tpo 37/2007 zo 4. septembra 2007, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 Tp 138/2007 zo 17. augusta 2007, ktorým okresný súd predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľovi do 5. novembra 2007. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 37/2007 zo 4. septembra 2007 vyplýva:

„Napadnutým uznesením sudkyňa pre prípravné konanie podľa § 76 odsek 2 Trestného poriadku predĺžila lehotu trvania väzby obvinenému R. S. do 5. novembra 2007.

Proti uvedenému uzneseniu (...) podal obvinený sťažnosť (...).

V dôvodoch sťažnosti poukazoval najmä na to, že odôvodnenie rozhodnutia súdu, napadnutého touto sťažnosťou, neobsahuje ani jeden zákonný dôvod na predĺženie lehoty trvania väzby. Aj podľa judikatúry NS SR odôvodňovanie predlžovania väzby donekonečna obtiažnosťou veci nie je možné.

Súd sa mal pri svojom rozhodovaní zaoberať otázkou, prečo nemohli byť vykonané výsluchy svedkov poukazovaných v samotnom návrhu prokurátora už skôr, hneď po vznesení obvinenia a tým, či sú dovolenky jedného z troch obhajcov a vyšetrovateľa dôvodom na predĺženie väzby. (...)

Krajský súd v Nitre, ako súd sťažnostný (...) preskúmal (...) správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť nebola opodstatnene podaná.

Sudkyňa pre prípravné konanie pri rozhodovaní o návrhu okresného prokurátora na predĺženie lehoty väzby u obvineného R. S. do 05. 11. 2007, postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku (...).

Z dôkazov nachádzajúcich sa v predložennom vyšetrovacom spise vyplýva, že obvinený R. S. bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 4 Tp 34/2006 zo dňa 10. 03. 2006, v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra sp. zn. 5 Tpo 20/2006 z 31. 03. 2006 podľa § 72 odsek 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 odsek 1 písmeno a), c) Trestného poriadku, pričom lehota väzby sa mu započítala odo dňa 07. 03. 2006 od 17.30 hod., kedy došlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody. (...).

Sudkyňa pre prípravné konanie uznesením pod sp. zn. 1 Tp 22/2007 zo dňa 23. 02. 2007 podľa § 76 odsek 2 Trestného poriadku predĺžila lehotu trvania väzby okrem iného i u obvineného R. S. do 05. 09. 2007.

Predmetné uznesenie sudkyne pre prípravné konanie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra sp.zn. 5 Tpo 11/2007 z 28. 02. 2007.

Okresný prokurátor v Nitre zo dňa 09. 08. 2007 pod č. Kv 14/2006 podal na Okresný súd Nitra písomný návrh na predĺženie lehoty trvania väzby okrem iného i u obvineného R. S. do 05. 11. 2007. Predmetný návrh odôvodnil v podstate tým, že v prejednávanej veci je potrebné vypočuť svedkyňu K. V., dopočuť svedka M. H., v prípade pretrvávajúcich rozporov vo výpovediach (i po dupočutí svedka M. H.), vykonať konfrontáciu medzi svedkami J. M. a M. H. Ďalej je potrebné vykonať konfrontácie medzi svedkami J. M. a M. H. na jednej strane a obvineným M. B. na strane druhej za účelom odstránenia rozporov v ich výpovediach ohľadne dôležitých skutočností, ktoré sa týkajú, resp. bezprostredne súvisia s danou trestnou vecou.

Potreba vykonania úkonov v tomto smere (s výnimkou výsluchu svedkyne K. V.) nebola známa od začiatku trestného stíhania, resp. od vznesenia obvinenia v tejto trestnej veci, ale aktuálne vyplynula z výsluchu svedka J. M., ktorý sa uskutočnil dňa 25. 05. 2007.

V nadväznosti na obsah a výsledok týchto procesných úkonov bude nevyhnutné zväziť potrebu vykonania ďalších vyšetrovacích úkonov a následne zabezpečiť preštudovanie vyšetrovacieho spisu všetkými oprávnenými osobami v záujme meritórneho ukončenia prípravného konania v predmetnej veci. (...)

V posudzovanej veci aj podľa názoru krajského súdu nebolo možné doposiaľ skončiť vyšetrovanie, a to vzhľadom na obtiažnosť vyšetrovanej veci, ktorá je náročná na skutkové zistenia i s poukazom na tú skutočnosť, že vyšetrovateľ spolupracoval aj s orgánmi polície M.

V súvislosti s preskúmaním ďalšej dôvodnosti trvania väzby u obvineného R. S., sťažnostný súd síce dospel k totožnému záveru ako sudkyňa pre prípravné konanie, že táto v nemennom rozsahu naďalej trvá tak, ako je to uvedené i v príslušných rozhodnutiach súdov I. a II. stupňa, t. j. v zmysle ustanovenia § 71 odsek 1 písmeno a), písmeno c) Trestného poriadku, avšak na margo orgánu prípravného konania dôrazne pripomína., že vo veci je potrebné naďalej konať bez zbytočných prieťahov tak, aby prípravné konanie mohlo byť

ukončené najneskôr v lehote predĺženej súdom, t. j. do 05. 11. 2007. Sťažnostný súd nezistiac podmienky pre zmenu výroku napadnutého uznesenia, sťažnosť obvineného R. S. ako nedôvodnú zamietol.“

Ústavný súd je toho názoru, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 151/05, III. ÚS 315/05).

Krajský súd, v právomoci ktorého bolo posúdenie skutkových a právnych otázok relevantných na rozhodnutie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu (skúmaných predtým okresným súdom), a tým o jeho ďalšom zotrvaní vo väzbe, vychádzal zo skutkového a právneho stavu uvedeného v rozhodnutí okresného súdu, ktorý poukázal na skutkové okolnosti pretrvávania väzobných dôvodov, ktoré v konečnom dôsledku viedli okresný súd k zamietnutiu žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Právne závery okresného súdu krajský súd akceptoval. Úsudok o pretrvávaní väzobných dôvodov podporil krajský súd aj poukázaním na aktuálnosť svojich skutkových zistení a právnych názorov prezentovaných v predchádzajúcich rozhodnutiach.

Z citovaných odôvodnení rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu nemožno vyvodiť, že by sa všeobecné súdy adekvátne a preskúmateľným spôsobom nevysporiadali s právne relevantnými argumentmi v súvislosti s rozhodovaním o väzbe (jej ďalšom trvaní) sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu sú tieto odôvodnenia ústavnoprávne akceptovateľné.

K námietke sťažovateľa, ktorou krajskému súdu vytýka spôsob odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom krajský súd „odkazuje na rozhodnutia z minulosti vydané v súvislosti s inou žiadosťou o prepustenie z väzby a o predĺžení väzby“, považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že takýto spôsob formulovania odôvodnenia rozhodnutia možno

z hľadiska jeho preskúmateľnosti akceptovať (obsah predchádzajúcich rozhodnutí bol dotknutým osobám dostupný jednak prostredníctvom ich oznámenia spôsobom ustanoveným Trestným poriadkom, ako aj prípadnou možnosťou nazretia do príslušného spisu).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd nepovažuje uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 39/2007 z 18. septembra 2007 v spojení s uznesením okresného súdu sp. zn. 1 Tp 129/2007 zo 17. augusta 2007 za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľ z rovnakých dôvodov (uvádzaných v súvislosti s porušením základného práva na osobnú slobodu) namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru sťažovateľa v rozhodnutí krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 39/2007 z 18. septembra 2007 „*absentuje zákonné a ústavne konformné odôvodnenie väzby*“.

Ústavný súd predovšetkým uvádza, že pokiaľ ide o vzťah ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy upravujúceho základné právo na súdnu ochranu a ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúceho sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd už vo svojej judikatúre konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy o práve na súdnu ochranu (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 277/07).

Uvedené obdobne platí aj o vzťahu základných práv zaručených v čl. 36 a čl. 8 listiny.

Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces. Tento článok dohovoru sa tiež zásadne nevzťahuje na konanie o väzbe vrátane konania a rozhodovania trestného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05).

Ústavný súd rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok De Wilde et al v. Belgicko z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77, etc).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to pre nedostatok akejkoľvek príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2008